

Νεολαριών
θ
N. Καστορίκης
1971

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14
ΑΘΗΝΑΙ (136)

ΣΤ IV

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

KAI KAT' ΤΟΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ 1968
ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

1. 'Εξεταζόμενος τόπος (χωρίον, κωμόπολις).....
 (παλαιότερον ὄνομα:), 'Επαρχίας,
 Νομοῦ
2. 'Όνοματεπώνυμον τοῦ ἔξετάσαντος καὶ συμπληρώσαντος
3. 'Απὸ ποῖα πρόσωπα κατεγράφησαν αἱ παρατιθέμεναι πληροφορίαι :
 α) ὄνομα καὶ ἐπώνυμον
-
 ἡλικία..... γραμματικαὶ γνώσεις.....
 τόπος καταγωγῆς

ΑΚΑΔΗΜΙΑ..... ΑΘΗΝΩΝ

Α'. α'. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920 .

- 1) Ποῖαι ἀγροτικαὶ περιοχαὶ προωρίζοντο διὰ σπορὰν καὶ ποῖαι διὰ βοσκὴν ποιμνίων ;
-
 'Υπῆρχον αὗται χωρισταὶ ἡ ἐνηλλάσσοντο κατὰ χρονικὰ διαστήματα ;
- 2) Εἰς ποίους ἀνῆκον ὡς ἴδιοκτησίαι ; α) εἰς φυσικὰ πρόσωπα, δῆλ. εἰς τοὺς χωρικούς· β) εἰς γαιοκτήμονας ("Ελληνας ἢ ξένους, ὡς π.χ. Τούρκους")· γ) εἰς Κοινότητας· δ) εἰς μονάς κλπ.

- 3) 'Ο πατήρ διατηρεῖ τὴν περιουσίαν του συγκεντρωμένην καὶ μετὰ τὸν γάμον τῶν τέκνων του, διανεμομένης ὑπ' αὐτῶν μετὰ τὸν θάνατόν του :
-

- β'. 1) Οἱ κάτοικοι ἀσχολοῦνται μόνον εἰς τὴν γεωργίαν ἢ μόνον εἰς τὴν κτηνοτροφίαν ; ἢ συγχρόνως εἰς ἀμφοτέρας, δῆλο. τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν ;

..... *Ακαδημεία! Καταργεῖται*

- 2) Οἱ τεχνίται (δῆλο. οἱ βιοτέχναι) ἀσχολοῦνται ἐν παρέργῳ καὶ εἰς τὴν γεωργίαν ;

- γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα : τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων ποίοι εἰργάζοντο εἰς αὐτά ; καὶ ὑπὸ ποίους ὅρους ὡς ἄτομα ἢ μὲ δλόκλητον τὴν οἰκογένειάν των ;

..... *γραμμούχοις δεινοὶ αὐτοὶ γένονται.*

..... *αὐτοὶ διατελεῖσθαι τοις τεχνατοῖς.*

- 2) Πῶς ἐκαλοῦντο οὗτοι ; (κολλῆγοι, σέμπροι, μισακάτορες, σημισα-
κατόροι κλπ.) Ποία ἦτο ἡ κοινωνική των θέσις ; ...

..... *εχθροί*

- 3) Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή των ; (εἰς εἴδος ἢ εἰς χρῆμα) *εχθροί*

- 4) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἔργαζον ; ἐποχικῶς, δῆλο, διὰ τοῦ φερομένου,
τὸ ἀλώνισμα, τὸν τραυγήτην ἢ δι' ὅλον τὸν χρόνον ; Ἀπὸ ποὺ
προτίχροντο οὗτοι· ήσαν ἀνδρες μόνον ἢ καὶ γυναικες ; ποίαν
ἀμοιβήν ἔλαμβανον τῆμερομίσθιον εἰς χρῆμα ἢ εἰς εἴδος ;

..... *διεκόπει τοῦτο τοῦτο; εχθροί*

..... *Οὐδὲν μίσθιον ἐποχικόν τοις τεχνατοῖς είναι καθεδραὶ οὐδὲν*

- 5) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ δοῦλοι (ύπηρέται) ἢ δοῦλαι ; Ἐὰν ναι,
ἀπὸ ποίους τόπους προτίχροντο;

..... *εχθροί*

- 6) α) Οἱ νέοι καὶ αἱ νέαι τοῦ τόπου ποὺ ἐπήγαιναν δι' ἀνεύρεσιν
ἔργασις ;

..... *εχθροί γένονται αὐτοὶ γάρ τοις γεννήσεσθαι τοις γεννήσεσθαι*

- β) Ἐπήγαιναν ἐποχικῶς : ὡς ἔργεται

..... *ἡ ὡς τεχνίται κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μπογιατζῆδες), πρα-*

ματευτάδες (εμπτοροί) κλπ. ;

..... *εχθροί γένονται αὐτοὶ γεννήσεσθαι τοις γεννήσεσθαι*

- δ'. 1) Πώς έλιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: μὲν ζωϊκήν κόπρον
(βοῶν, αίγοπροβάτων κλπ.), φυτικήν (μὲν καῦσιν: α) τῆς καλα-
μιᾶς μετὰ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ μὲ κάλυψιν (παρά-
χωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὀργώματος; . . .

..... 23.1.4. Κανόνες . . . 19.1.4. παράχωμα . . .

.....

.....

- 2) Πότε ἔγινε τὸ πρῶτον χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον
σας; 19.20.

ε'. Ἀπὸ πότε χρησιμοποιοῦνται: τὸ σιδηροῦ ἄροτρον καὶ αἱ γεωργι-
καὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας; 19.30.

..... 11. γεωργικαὶ μηχαναὶ στρ. 6/1935.

- 1) Σιδηροῦ ἄροτρον (τύποι αὐτοῦ, δηλ. μονόφτερο, δίφτερο κλπ.).
Εἰς ποια κτήματα ἔχρησιμοποιεῖτο (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος;
Ποῖος κατεσκεύαζε τὸ ἄροτρον τοῦτο; ἢ απὸ ποῦ ἐγίνετο ἢ προμή-
θεῖτο αὐτοῦ; . . .

Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ἢ φωτογραφίαν) ἑκάστου τύπου
σιδηροῦ ἄροτρου μὲν τὰς ἀντιστοίχους ὀνομασίας τῶν μερῶν
αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθέμενου. . .

1..... 4..... 7..... 10.....

2..... 5..... 8.....

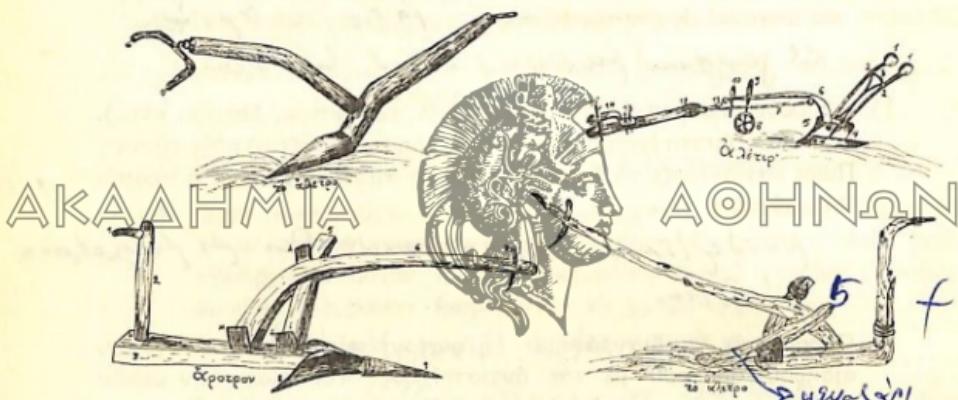
3..... 6..... 9.....

2) Τρακτέρ (ἀπὸ πότε εἶναι ἐν χρήσει;) 4.26.21. 17.61.

3) Μηχανὴ θερισμοῦ 19.21. 6. 19.25.

- 4) Μηχανή δεσμάτων τῶν σταχύων (δεματιῶν). *Σταχύς 1965.*
- 5) Μηχανή ἀλωνισμοῦ *εις παλαιόν αὐτοποιούμενον*
- στ'. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατεσκεύαζε (ἢ κατασκευάζει) τὸ παλαιὸν ξύλινον ἄροτρον
- Χαρακτηριστικόν τοῦ ξύλινου ἄροτρου. Αὐτόν τον παλαιὸν ξύλινον ἄροτρον ταξιδεύειν.*
- 2) Ποία ἥτο ἡ μορφὴ τοῦ παλαιοῦ ξύλινου ἄροτρου εἰς τὸν τόπον σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποῖαι διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν) εἰς τὸ χρησιμοποιούμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκονιζόμενα ἐνταῦθα;

- 3) Ἰχνογραφήσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾶται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὀνόματα τῶν διαφόρων μερῶν καὶ τῶν ἔξαρτημάτων αὐτοῦ.
1. <i>Ζυγός</i>	6.	11.
2. <i>Διπλόχρυσα</i>	7.	12.
3. <i>Πλατύτητα</i>	8.	13.
4.	9.	14.
5. <i>Αντίρριδα</i>	10.	15.

(1) Εὰν εἶναι δυνατὸν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν.

(Έάν ύπάρχουν διαφοραί, δύνασθε νὰ μεταβάλετε τὴν ἀνωτέρω ἀρίθμησιν).

- 4) Τὸ ὑνὶ τοῦ ξυλίνου ἀρότρου ἥτο (ἢ εἶναι) μιᾶς μορφῆς διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὅλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφιῶν; δηλ. τῶν χωματερῶν (λιβάδια, κῆποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. — Ἰχνογραφήσατε ἡ φωτογραφήσατε τὸ ἐν χρήσει ὑνὶ (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἔαν εἶναι διαφόρων τύπων) καὶ σημειώσατε τὴν χρῆσιν ἑκάστου.

.....Εἰναι μιας μορφῆς.....

- 5) Ποιον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ ἀρότρου;

.....Τοιχεῖον.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΛΟΓΩΝ

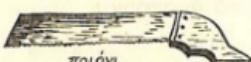
- 6) Ἡτο (ἢ εἶναι) κατασκευασμένη ἐκ ξυλίου ἡ φιδήρα;

.....Είναι μια φιδήρα από ξύλον.....

- 7) Ἐργαλεῖα διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότρου (π.χ. σκεπάρνι, πριόνι, ἀρίδι, ἀρνάρι, ξυλοφάτι κλπ.)

.....σκεπάρνι, πριόνι, ἀρίδι, ξυλοφάτι.....

πριόνι

ἀρίδια

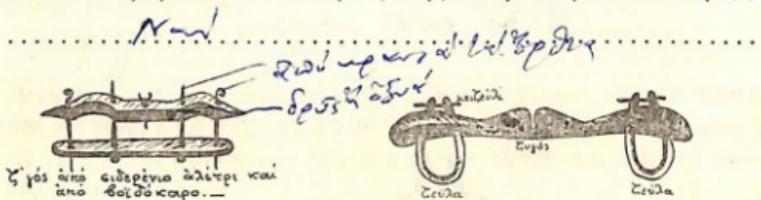

ρινί ἢ ξυλοφάτι (ἀρνάρι)

8) α) Διὰ τὸν ἄροτον (ζευγάρισμα, ὅργωμα) ποῖα ζῷα ἔχρησιμο-
ποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται): βόες ἢ ἄλλο ζῷον, δηλ.
ἴππος, ἡμίονος, ὄνος

β) Ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) διὰ τὸ ὅργωμα δύο
ζῷα ἢ ἐν ;

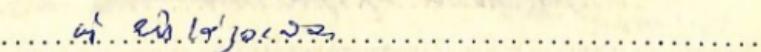
9) Διὰ τὸ ζευγάρισμα μὲ δύο ζῷα ἢ το (ἢ εἶναι) ἀναγκαῖος ὁ ζυγός ;

Σχεδιάστε τὴν μορφὴν τοῦ παλαιοτέρου καὶ τοῦ σημερινοῦ
ζυγοῦ (ἢ φωτογραφήσατε αὐτὸν) καὶ δονομάστε τὰ διάφορα
μέρη καὶ ἔξαρτήματα αὐτοῦ (π.χ. λουριά, λοῦρα, ζεῦλες, πιζεύ-
λια κλπ.).

10) Σχεδιάστε ιδιαιτέρως τὴν μορφὴν τῶν ζευλῶν τοῦ ζυγοῦ εἰς τὸν
τόπον σας.

11) Πῶς λέγεται εἰς τὸν τόπον σας ὁ κρίκος ἐκ σιδήρου, ξύλου ἢ σχοινίου,
ὅ ὅποιος τοποθετεῖται εἰς τὸν ζυγὸν (πολλαχοῦ : λοῦρα, κουλλούρι),
προσδένεται δὲ εἰς αὐτὸν τὸ ἄροτρον διὰ τὸ ὅργωμα ; (Σχεδιάστε
αὐτόν).

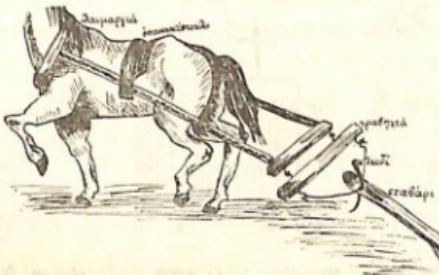
12) Ἀπὸ πότε γίνεται τὸ ὅργωμα δι' ἐνὸς ζώου ;

Πῶς γίνεται ἢ ζεῦξις του (τὸ ζέψιμον) εἰς τὸ ἄροτρον ;

Περιγράψατε καὶ σχεδίαστε (ἢ φωτογραφήσατε) τὴν σκευήν,
τὴν ὅποιαν φέρει τὸ ἄλογον ἢ ἄλλο ζῷον διὰ νὰ προσδεθῇ
εἰς αὐτὴν τὸ ἄροτρον.....

.....

.....

ζ. Ἀροτρίασις (ὅργωμα) καὶ σπορά.

- α) Ποῖος ὕργωνε παλαιότερον (ἢ σῆμερον); 1) ἄνδρας (ὁ ἴδιοκτήτης τοῦ ὕροῦ ἢ ἄλλος). 2) γυναῖκα 3) ὑπηρέτης. Σημειώσατε ποία ή συνήθεια εἰς τὸν τόπουν σας

- β) 1) Περιγράψατε λεπτομερῶς, πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον τῶν βιδιῶν (ἢ τοῦ βιδιοῦ, τοῦ ἀλόγου) εἰς τὸ ξύλινον ἄροτρον. (Παραθέσατε, εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν)

περιγράψατε λεπτομερῶς τὸ ζεύξιμον τῶν βιδιῶν (ἢ τοῦ βιδιοῦ, τοῦ ἀλόγου) εἰς τὸ ξύλινον ἄροτρον

- 2) Πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον εἰς τὸ σιδηροῦν ἄροτρον

περιγράψατε λεπτομερῶς τὸ ζεύξιμον τῶν βιδιῶν (ἢ τοῦ βιδιοῦ, τοῦ ἀλόγου) εἰς τὸ σιδηροῦν ἄροτρον

- 3) Πῶς κατευθύνει ὁ γεωργὸς τὰ ζευγμένα ζῷα (ἢ τὸ ζῷον) κατὰ τὸ ὅργωμα· μὲ σχοινί, τοῦ ὅποιον τὰ ἄκρα ἔχουν δεθῆ εἰς τὰ κέρατα τῶν ζῴων ἢ ἄλλως; (Περιγραφὴ καὶ σχεδίασμα ἢ φωτογραφία).

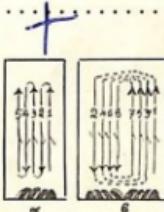
περιγράψατε λεπτομερῶς τὸ ζεύξιμον τῶν βιδιῶν (ἢ τοῦ βιδιοῦ, τοῦ ἀλόγου) εἰς τὸ σιδηροῦν ἄροτρον

- 4) Σχεδιάσατε πώς έγίνετο παλαιότερον (έπιστης πώς γίνεται σήμερον) τὸ ὄργωμα. Ὁργώνεται τὸ χωράφι μὲ ἀνοιγομένας αὐλακας (αὐλακιές) κατ' εὔθειαν γραμμήν, ὡς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα(α);

..... ὅργωμα f : ὥστε γραμμή εἰς τὰς αὐλακας ..
..... κατ' εὔθειαν γραμμήν ..

ἢ δργώνεται περιφερειακῶς ὡς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β);

..... βχ ..

Σημειώσατε μὲ τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ποῖον ἐκ τῶν ὄργωμάτων τούτων (α, β) εἶναι ἐν χρήσει εἰς τὸν τόπον σας. Ἐὰν ὑπάρχῃ ἄλλος τις τρόπος ὄργωματος σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

- 5) Ἡ σπορὰ καὶ τὸ ὄργωμα τοῦ σταυροῦ ἔγίνετο (ἢ γίνεται ἀκόμη) εἰς λωρίδας (δηλ. σπορές ή σποριές, σταύρες, σιασίες, μεσθράδες κ.λ.π.);

..... ή λωρίδες! γιατί β.ι! σ.δροβες.....

Πώς ἔχωρίζετο ἡ λωρίς (ἢ σποριά); μὲ αὐλακιάν;

..... αὐλακιάν ..

- 6) Ποῦ ὑπάρχει ἡ συνήθεια νὰ γίνεται ἡ σπορὰ τοῦ σίτου καὶ ἄλλων δημητριακῶν μόνον μὲ σκαπάνην, δηλ. νὰ, μὴ χρησιμοποιεῖται ἄροτρον;

..... οι σεξτάσεις φύγονται..... ξ.π.τεργαλίνων

..... f.ι! τασθα.....

- 7) Ποῖοι τρόποι ἡ εῖδη ὄργωματος (ἀροτριάσεως) ἡσαν ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ σήμερον). Δηλ. ἡ διάνοιξις τῶν αὐλάκων μὲ τὸ ὑνί: καθέτως, πλαγίως, βαθιά κλπ.

..... ή διάνοιξης... πλαγίως τι λα! Ιστι! αὐλαγράμμα.....

..... λα! αὐλα.....

Εις ποῖα ὄργωματα (σπορᾶς) γίνεται χρῆσις τῶν τρόπων τούτων
ἢ ἄλλων.

..... στ. 14 αγροτικά στρατιώτης

γ) Ἀροτριάσεις (ὄργωματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σπορᾶς:

- 1) Διὰ τὴν σπορὰν δημητριακῶν. Πόσα ὄργωματα ἔγίνοντο (ἢ
γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποίαν χρονικήν περίοδον. Πῶς λέ-
γονται (ὄνοματολογία) τὰ ὄργωματα αὐτά π.χ. καλλουργιά,
διβόλισμα, γύρισμα κλπ.

..... στ. 14 λέγονται τα ὄργωματα της σπορᾶς. Οι λέξεις
μεταφράστηκαν στην ελληνική γλώσσα.
..... αγροτικές εργασίες στην αροτριάση.

- 2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν. (Απαντήσατε ὁμοίως, ως ἀνωτέρω)

- 3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δέον νὰ ἀφεθῇ ἀσπαρτὸν τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρα-
νάπαυσιν, διὰ νὰ σπαρθῇ κατόπιν σταρί ἢ ἄλλο δημητριακόν....

..... 1 έτος

- 4) Πόσα ὄργωματα γίνονται διὰ κάθε εἶδος καλλιεργείας (σίτου, κρι-
θῆς, ἀραβοσίτου, ψυχανθῶν, κηπευτικῶν εἰδῶν κλπ.) καὶ κατὰ
ποίαν ἐποχήν; 2 οργανικές μεθόδους

- 5) Ποῖα ἐργαλεῖα ἢ σκεύη χρησιμοποιοῦνται: α) κατὰ τὴν σποράν.
π.χ. τὸ δισάκιον εἰς αὐτὸν περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμ-
βανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἑδάφους;

..... στ. 26 ανθράκι..... στ. 14 σπόρος γη.

..... μετάλλιον. Η σωματική μεταλλεύσεις.

- β) Μὲ ποῖα γέωργικὰ ἐργαλεῖα (ἢ τυχὸν ἄλλα μέσα): 1) καθαρί-
ζονται: τὸ ποδάριο, τὰ φτερά (παρούτια) κ.ἄ. καὶ τὸ ὕνι λαβά
τὴν ἀροτρίασιν (ὄργωμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

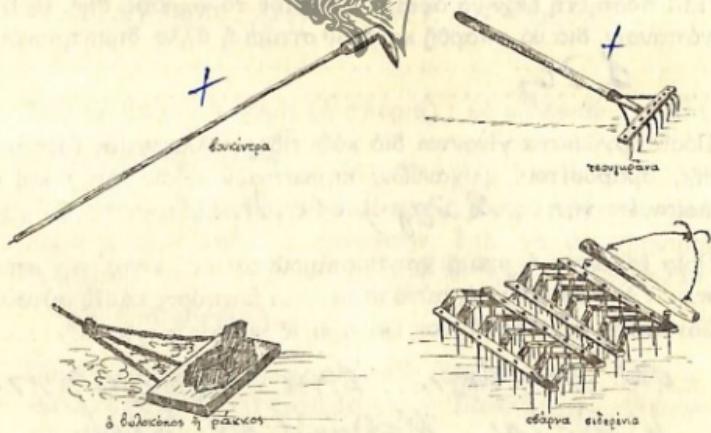
μα ἡ τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὅποια κολλῶνται εἰς αὐτά. Μὲ ἐλλειψοειδῆ σιδηρᾶν ράβδον, ἡ ὅποια ἔχει τοποθετηθῆ εἰς τὸ ἐν ἄκρων τοῦ βουκέντρου ἡ μὲ ἄλλον τρόπον;

..... μὲ! βρεθεῖν αὐτόν αὐτών
..... αὐτόν βανισθεῖσα.....

2) Γίνεται μετὰ τὸ ὄργωμα ίσοπέδωσις τοῦ χωραφιοῦ (σβάρνισμα, διβόλισμα);

..... περιγραφή τοῦ χωραφιοῦ. Ηεράς αναντί^{τε} σύστημα σύστημα
3) Ἡ σκαφὴ μερῶν τοῦ ἀγροῦ που δὲν ἔχουν ὄργωθῆ (μὲ σκαλίδα, τσαπὶ κ.ἄ.); Νὰ γίνῃ εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἄνω (1-3) ἐρωτημάτων περιγραφὴ ἑκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχεδιάσματα ἡ φωτογραφία. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχεδιάσματά τινων ἐκ τούτων)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

γ) Ἐργαλεία διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἡ τοῦ κήπου π.χ. ὁ κασμάς, ἡ τσάπα κ.ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρῆσιν

έκάστου καὶ παραθέσατε ίχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν)

.....
.....
.....

.....
.....
.....

.....
.....
.....

- 6) Ποια πρόσωπα βοηθοῦν τὸν ζευγολάτην (ἢ ζευγάν) εἰς τὸ ὅργωμα καὶ πῶς καλοῦνται οἱ βοηθοὶ οὗτοι ώς καὶ αἱ ἐργασίαι ποὺ ἔκτελοῦν

.....
.....
.....

- 7) Ποια χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τὴν σποράν δσπρίων. Πῶς ἐγίνετο ἡ σπορά καὶ ἡ καλλιέργεια ἔκάστου

ΕΙΔΟΥΣ.
.....
.....
.....
.....

- 8) Ποια χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τροφάς τῶν ζώων π.χ. ρόβη, σανόν, τριφύλλι κ.ά.

.....
.....
.....

.....
.....
.....

- 9) Πῶς ἐγίνετο πέρο τοῦ 1920 (ἢ σήμερον) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμήλων ἐσπέρνοντο ἢ ἐφυτεύοντο εἰς αὐλάκια ἢ πρασιές (βραγιγίες) καὶ ἄλλως.

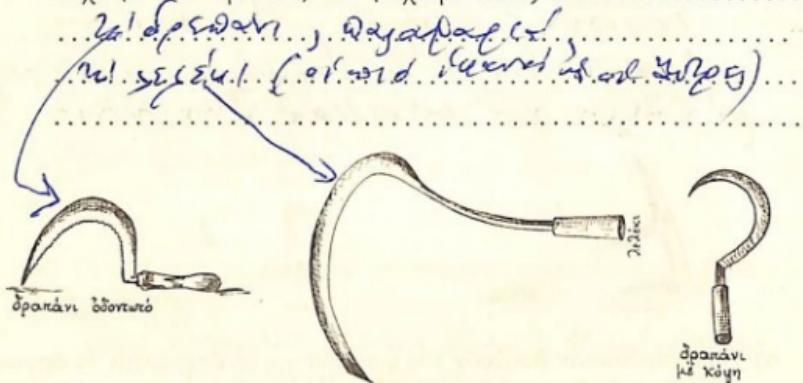
.....
.....
.....

Β'. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

a.' Ἔργαλεῖα Θερισμοῦ.

- 1) Μὲ ποιὸν ἔργαλεῖον ἐθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακά. (Παραθέσατε τὸ ὄνομα καὶ ίχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ·

π.χ. μὲ τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.)

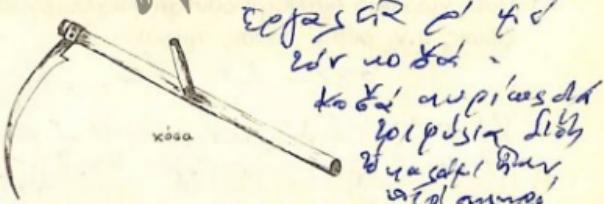

Ἐὰν ἦσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφόρων εἰδῶν δρεπάνια ἢ ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε· ἐπίσης νὰ σχεδιάσετε τὰ ἔργαλεῖα ἢ μᾶς τὰ φωτογραφήσετε.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 2) Μὲ δρέπανα ἢ μὲ ποια ἄλλα ἔργαλεῖα (π.χ. κόσσες) ἑθερίζοντο (ἢ θερίζονται) τὰ χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφῆν τῶν ζώων· (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα) ...?

- 3) Ἡ λεπτής (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἔργαλείου ἦτο ὁμαλὴ ἢ ὄδοντωτή; (Σχεδιάστε αὐτήν)

.....
.....
.....

- 4) Πῶς ἦτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβὴ του· (Σχεδιάστε ἢ φωτογραφήσατε αὐτήν). Ο σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγετο;

.....
.....

- 5) Ποιος κατεσκεύαζεν αύτά τὰ θεριστικὰ ἔργαλεῖα· (π.χ. τὰ δρεπάνια κ.ἄ.) *ταῦτα ποιεῖται συνήθως από την βασική γυναικεία γένη*
.....
.....
.....
- 6) Ὡτὸς παλαιότερον (ἢ εἶναι ἀκόμη) ἐν χρήσει καὶ ὁ θερισμὸς μὲ τὰς χεῖρας, δηλ. δι' ἐκριζώσεως καὶ ὅχι διὰ κοπῆς τῶν δημητριακῶν ἢ δσπρίων (π.χ. τῆς κριθῆς, τῶν ρεβιθιῶν) ἢ τροφῶν τῶν ζῷων (τῆς ρόβης κλπ.)
.....
.....
.....

β. Θερισμὸς τῶν δημητριακῶν.

- 1) Εἰς ποῖον ὑψος ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) μὲ τὸ δρεπάνι ἢ ἄλλο κοπτερὸν μέσον ὁ σῖτος, ἢ κριθή, ἢ βρώμη, ἢ σίκαλις κλπ. *τοῦ δρεπανίου*
.....
.....
.....
- 2) Οἱ στάχυες ποὺ ἔμεναν (ἢ μένουν) εἰς τὰ χωράφι μαζὶ μὲ τὴν ρίζαν μετὰ τὸν θερισμὸν πῶς ἔλεγοντο (ἢ πῶς λέγονται).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ **ΔΟΗΝΩΝ**

- 3) Ποὺ ἀκολουθοῦν τοὺς θεριστὰς ἀλλὰ πρόσωπα (γυναικες ἢ παιδιά), τὰ ὅποια παραλαμβάνουν ἀπὸ αὐτῶν τὰ δράγματα (δραξίες, πιάσματα, χειρίες, χερόβιολα) τῶν σταχύων καὶ τὰ τακτοποιοῦν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Μήπως οἱ ἴδιοι οἱ θερισταὶ ἀποθέτουν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὰ δράγματα ;
.....
.....
.....

- 4) Πῶς τοποθετοῦνται τὰ δράγματα (οἱ χειρίες) ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Πολλὰ δόμοι; Πόσα; Μήπως τοποθετεῖται ἕκαστον δράγμα (πιάσμα τῆς χειρός) χωριστά; "Οπου τοποθετοῦνται πολλὰ μαζί, αἱ κεφαλαὶ τῶν σταχύων εύρισκονται πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν ἢ διασταυρώνονται. (Περιγράψατε λεπτομερῶς)

.....
.....
.....
.....

5) Πώς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζὶ δράγματα; Πολλαχοῦ καλοῦνται ὀγκαλιές.

Σχηματισμοί

γ. Οἱ θερισταί.

1) Ποῖοι θερίζουν: ἄνδρες καὶ γυναῖκες; 'Υπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν) θερισταί, οἱ ὅποιοι ἡρχοντο ὡς ἐπαγγελματίαι δι' αὐτὸν τὸν σκοπὸν ἀπὸ ἄλλον τόπον καὶ ποῖον;

.....θεριζον οὐδέ τις μηροφοριαν παραβάσιν.

.....εὐθεγνήτων τραχίαν... 23. αὐτοκαρδίαν. Στόμα...

2) Πῶς ἡμείβοντο οὗτοι μὲν ἡμερομίσθιον (μεροκάματο) ἢ κατ' ἀποκοπὴν (ξεκοπῆς). Ποια ἦτο ἡ ἀμοιβὴ εἰς χρῆμα ἢ εἰς εἶδος; Τὸν ἡμερομίσθιον ἦτο μετὰ παροχῆς φαγητοῦ ἢ ἀνευ φαγητοῦ; (Παραβάστε μὲ τὰς πληροφορίας καὶ τὴν σχετικὴν εἰς τὸν τόπον σας ὀνοματολογίαν).

Θερισταί

3) Οἱ ἄνδρες ἢ αἱ γυναῖκες ἔφερόν τι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφύλαξιν, ιδίᾳ τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμόν; Ἐπίστης κατὰ τὴν ἔναρξιν τῆς ἔργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβάλλοντό τι εἰς τὴν μέσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ αἰσθάνωνται κόπωσιν (δηλ. νὰ μὴ πονῇ ἢ μέση των);

.....μεγαλύτεροι.

.....εἰς τὴν μηριανήν μεταποιεῖται.

.....νατού της αριστερής της συγχέεται.

.....μεταποιεῖται.

Περιγράψατε λεπτομερῶς ὅπου ὑπάρχει σχετικὸν ἢ ἄλλο τι
ἕπομαι.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ · ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ · ΚΟΙΝΩΝΙΑ · ΑΘΗΝΑ

* ЧЕРТОВИЩА. 20! Деянията на държава
доказват, че ЕС е виновен за всички тези
и всички действия на съюзници и съюзници
на изпълнителните органи, които са предадени
от този съюз към всички съюзници.

δ. Τὸ δέσιμον (δεμάτιασμα) τῶν σταχύων.

- 1) Πότε ἐγίνετο τὸ δεμάτιασμα, ἦτοι τὸ δέσιμον, τῶν θερισμένων σταχύων. Ποίαν ἡμέραν; Ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμόν; Τὸ ἑσπέρας ἢ μήπως ἔπειτε νὰ μείνουν οἱ στάχυες εἰς τὸν ἥλιον πρὸς ξήρανσιν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον;

Tell i dalar vifjorar lez leg-geus, f'wus
d'geus al' Goats' wafor lez x'geus. du

1. *Slow x. capo gato*, *Bar x. 3/4*. *W. major* &
4/4 *in the key of B*.

- 2) Πῶς ἐγίνετο τὸ δεμάτιασμα ; Ποῖος ἔδενε τοὺς στάχυς καὶ ποῖος τοὺς μετέφερε καὶ τοὺς παρέδιδεν ὡς χεριές , ἀγκαλιές ; Πῶς ἐδένοντο· μὲ κοινὰ σχοινία , μὲ σχοινία κατεσκευασμένα ἀπὸ βελονοειδεῖς θάμνους , π.χ. βροῦλα , σπάρτα κλπ. Κατὰ τὸ δέσιμον τῶν δεμάτιῶν μήπως ἔχρησιμοποιεῖτο καὶ ἐργαλεῖόν τι ; Περιγράψατε λεπτομερῶς τὴν ἐργασίαν ταύτην μετὰ παραθέσεως σχετικῶν σχεδιασμάτων ἢ φωτογραφιῶν

... αἰ 21/10. μετ. Δελφοῖς. - επίσημο
 ... τεστιφύλα... τοι! μέτροισον. ἐργάζονται...
 ... ζεντ. γνωστούσον. ἐργάζονται... τοι! μέτροισον.
 ... οὐδεις... τεστιφύλα... τοι! μέτροισον.
 ... οὐδεις. τεστιφύλα... τοι! μέτροισον.
 ... τεστιφύλα... τοι! μέτροισον.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΘΗΝΩΝ

- 3) Τὰ δεμάτια μετὰ τὸ δέσιμον ἀφήνοντο εἰς τὴν ίδιαν θέσιν ἢ συνεκνετρώνοντο εἰς ὥρισμένον μέρος τοῦ θερισμένου ἄγρου ; Πόσα δεμάτια συνεκνετρώνοντο ἐκεῖ καὶ πῶς ἐτοποθετοῦντο ;

Ἐπέρας ζεντ. τεστιφύλα... τοι! μέτροισον.

.....

.....

.....

ε. Συγκομιδὴ τῶν γεωμήλων.

- 1) Ἀπὸ πότε ἡρχισεν ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον σας ; μεταλλόφυτον 61 1940 Αγρού.

Πότε γίνεται ή σπορά ή τό φύτευμα αύτης... *λιγ. έποχη,*
λιγ. θαρρότης με μέτρη.....

- 2) Πώς έγίνετο (ή γίνεται) η έξαγωγή (βγάλσιμο) τῶν γεωμήλων ἀπὸ τὸ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον η μὲ ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ ἄροτρου κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον αὐτῶν η φωτογραφίαν.

λιγ. έποχη ζελατού.....

στ. Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΛΑΟΗΝΩΝ
1) Ἐσυνηθίζετο παλαιότερον η διατροφὴ τῶν ζώων κατὰ τὸν χειμῶνα μὲ σηρά χόρτα (π.χ. σανόν, τριφύλλι, βίκου); Εάν ναί, περιγράψατε πῶς έγίνετο η καλλιέργειά του, ἔπειτα η κοπή, η ξήρανσις καὶ η φύλαξις αὐτοῦ.....

*Νεί, λιγ. σηρά χόρτο - 2d έποχη,
τηλ. λιγ. χόρτος επωδήνετο σε χρονία
ζερ. αγελανός.....*

- 2) Πότε έθερίζετο ὁ σανός καὶ μὲ ποιὸν ἐργαλεῖον (δρέπανον, κόσσαν κ.ἄ.)... *λιγ. μόσχα, μετ. χρ. μετ. γεράνων.*

(Παραθέσατε καὶ σχεδιάσματα η φωτογραφίας).....
μι. μοσχα με γεράνων

- 3) Ξήρανσις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποια ἐργαλεῖα ἔχρησιμο-ποιοῦντο; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετικὴν τοπικὴν λαϊκὴν ὀνοματολογίαν, ώς καὶ σχεδιάσματα καὶ

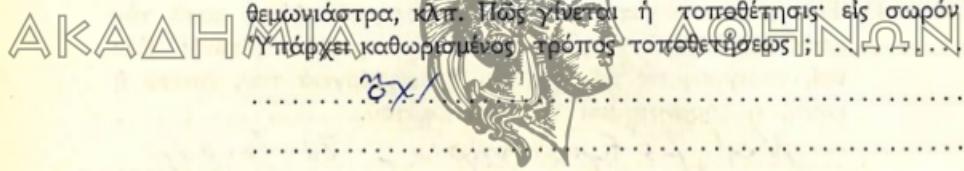
φωτογραφίας) *νή με σια' ω*
..... *ε. Παν. η. Ερεβ.*

Γ. ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

- α.' 1) Μεταφορὰ τῶν δεματιῶν πρὸς ἀλωνισμόν. Συνεκεντρώνοντο πρὸς τοῦτο ἐπὶ τόπου εἰς τὸ χωράφι ἢ μετεφέροντο εἰς ἄλλην θέσιν, π.χ. εἰς τὸ ἄλώνι, εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ σπιτιοῦ κτλ.

..... *αγρινή λουριάς πατεριάς ή χωράφιος*
π.χ. στήνα. ή αὐλήνι.

- 2) Πῶς καλεῖται ὁ χῶρος ὅπου τοποθετοῦνται τὰ πρὸς ἀλωνισμὸν δεμάτια. Εἰς τινας τόπους λέγεται: θεμωνοστάσι, θεμωνιά,
θεμωνιάστρα, κλπ. Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς σωρόν;
Υπάρχει καθωρισμένος τρόπος τοποθέτησεως;

- 3) Υπῆρχεν ἀνέκαθεν εἰς τὸν τόπον σας ἄλώνι διὰ τὸν ἀλωνισμὸν τῶν δημητριακῶν; Μήπως ἐγίνετο παλαιότερον ὁ χωρισμὸς τοῦ καρποῦ (τοῦ γεννήματος) ἀπὸ τὰ ἄχυρα εἰς ἄλλον χῶρον, δηλ. ὅχι εἰς τὸ ἄλώνι;

..... *λαζαρίχοντας ή αὐλήνι.*

- 4) Ποῦ κατεσκευάζετο (ἢ κατασκευάζεται) τὸ ἄλώνι. Ἐντὸς τοῦ συνοικισμοῦ, εἰς τὴν αὐλὴν τῆς οἰκίας ἢ ἔξω τοῦ χωρίου; Εἰς ποίαν θέσιν;

..... *της σημερινής οικίας ή αὐλής.*

- 5) Τὸ ἀλώνι ἀνήκει εἰς μίαν μόνον οἰκογένειαν ἢ εἰς περισσοτέρας ; ἐὰν τοῦτο ἀνήκῃ εἰς πολλάς οἰκογενείας, πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του, δηλ. μὲ ποιάν σειράν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

..... απρίσι... ει! μικρός σίναρος
..... λίγοι... δει... αύτη μετέχει φρέσκης αβούλας

- 6) Ἀπὸ πότε ἄρχεται τὸ ἀλώνισμα καὶ πότε λήγει ;

..... ξεχει... μωρός έρωτος μετέχει λαζαρί.
..... μίαν μετέχει λαζαρί.

- 7) Εἴδη ἀλωνιῶν (ἀναλόγως τῆς κατασκευῆς των)· π.χ. χωματάλωνο (μὲ δάπεδον ἐκ χώματος)· πετράλωνο (μὲ δάπεδον ἐστρωμένον μὲ πλάκες).

(Περιγράψωτε τὴν κατασκευὴν ἑκάστου καὶ παραθέσατε σχέδιασμα ἡ φωτογραφίαν αὐτοῦ)

..... χωματάλωνο μετέχει λαζαρί.
..... οινοχοών μετέχει λαζαρί.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΔΟΗΝΩΝ

- 8) Πῶς επισκευάζεται τὸ ἀλώνι ἑκαστον ἔτος πρὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ ἀλωνισμοῦ· (π.χ. τοῦ χωματάλωνου; καθαρισμὸς αὐτοῦ καὶ ἐπάλειψις τοῦ δαπέδου καὶ τοῦ γένος τοιχώματος, ὅπου ὑπάρχει, μὲ πηλὸν ἐκ χώματος ἡ συνήθως διὰ μείγματος κόπρου βιῶν καὶ ὀχύρων)

..... χωματάλωνο μετέχει λαζαρί.
..... καθαρισμός.

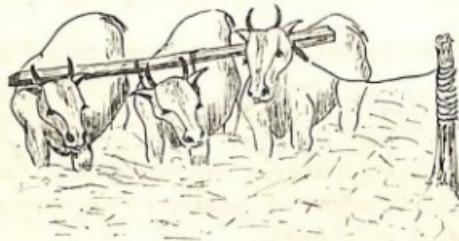
- 9) Ἡ ὥς ἄνω προετοιμασία τοῦ ἀλωνιοῦ καὶ ἡ ἐναρξις τοῦ ἀλωνισμοῦ γίνεται ὀρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν ;

..... ηχι.

- 10) Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς τὸ ἀλώνι τῶν δεματιῶν, ὅπου ὑπάρχει ἀλωνόστυλος, ὡς καὶ τὸ ἄπλωμα τῶν σταχύων πρὸς ἀλω-

νισμόν ; Περιγράψατε τὸν τρόπον τοῦτον ἢ οἰονδήποτε ἄλλον

... παραθετικόν τούτον εἴρηται στοιχεῖον τοῦτον
ρ.ε. μ. 6153 (π. Διαφραγμάτ.) ταῦτα γέγονα.

- 11) Πῶς γίνεται τὸ ἀλώνισμα τῶν σταχύων διὰ τῆς χρησιμοποίησεως ζώων (βοῶν, ἵππων κλπ.).

α) Ἀλώνισμα πρὸς ἀχυρωποῖσιν τῶν σταχύων διὰ τῆς καταπατήσεως αὐτῶν. ὑπὸ περιφερομένων ζώων (βοῶν, ἵππων κλπ.) Πολλαχοῦ τοποθετεῖται πρὸς τοῦτο καθέτως εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλωνιοῦ ἔντλινος στῦλος, ύψους δύο μέτρων (καλούμενος στηγερός στρούλωσις, δουκανή, βουκάνη, κ.ά.), απὸ τοῦ ὅποιου ἔξαρτῶνται σχοινία, ὡς εἰς τὸ ἀνωτέρω σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦνται ἀπὸ τὸ ἔτερον ακρον τῶν τὰ ζῷα, ὥστε νὰ περιφέρωνται κυκλικῶς, «νὰ ἔρχωνται γῦρες», καὶ οὕτω νὰ κόβουν τὰ στάχυα.....

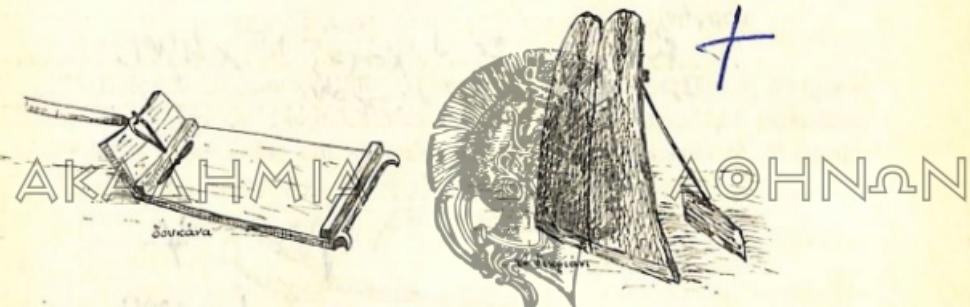
2. Σχεδιαγράμματα τοῦ περιγράψατε.....
τοῦ περιγράψατε.....
τοῦ περιγράψατε.....
τοῦ περιγράψατε.....
τοῦ περιγράψατε.....

β) Πῶς ζεύονται οἱ βόες, τὰ ἄλογα κλπ. διὰ τὸν τρόπον τοῦτον τὸ ἀλωνισμοῦ. Πῶς συνδέεται τὸ σχοινὶ ἀπὸ τὸν κάθετον ἀλωνιστοῦ στῦλον μὲ τὰ ζῷα; (Εἰς τινας τόπους δένεται τὸ σχοινὶ εἰς θηλειάς οἵ ὅποιαι περιβάλλουν τὸν λαιμὸν τῶν ζώων. Εἰς ἄλλους τόπους εἰς τὸ ἀλώνισμα διὰ τοῦ τρόπου τούτου δὲν ὑπάρχει στῦλος εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλωνιοῦ. Τὰ ἀλωνίζοντα ζῷα περιφέρονται συνδεδεμένα εἰς σειρὰν διὰ σχοινίου, τὸ ὅποιον σχηματίζει θηλειές περὶ τοῦ λαιμὸν ἐκάστου ζώου. Περιγράψατε ὅπου ὑπῆρχεν (ἢ διατηρεῖται ἀκόμη) ἀλωνισμὸς κατὰ τὸν ἓνα ἢ τὸν ἄλλον τρόπον, παραθέτο-

τες καὶ σχετικάς φωτογραφίας ἢ ἵχνογραφήματα).....

.....*χαρακτηριστικός του παραδοσιακός τρόπος ζωής*.....

- γ) Ποῦ ἀντί τοῦ ἀλωνισμοῦ διὰ τῶν ποδῶν χρησιμοποιεῖται καὶ μη-
χανικὸν ἀλωνιστικὸν μέσον· π. χ. χονδρὴ ἐπιμήκης σανὶς εἰς
ἐν τεμάχιον ἢ δύο, προσαρμοζόμενα. Αὕτη ὡπλισμένη εἰς τὴν κάτω
ἐπιφάνειαν διὰ κοπτερῶν μεταλλίνων ἔλασμάτων ἢ ἀποσχίδων
σκληροῦ λίθου ἔξαρτᾶται ἐκ τοῦ ζυγοῦ ἔζευγμένων ζῷων, σύρεται
δ' οὕτω κυκλικῶς ἐντὸς τοῦ ἀλωνίου ἐπὶ τῶν ἐστρωμένων σταχύων
διὰ τὸν ἀλωνισμόν των.

Σημειώσατε, ἐάν ἀπαντᾷς εἰς τὸν τόπον σας τὸ ἀλωνιστικὸν τοῦτο
μηχάνημα ἢ ἄλλο τι, τὸ ὄνομα αὐτοῦ (π. χ. δουκάνια, δικριάνι,
βωλόσυρος), περὶ τῆς κατασκευῆς του, τὸ σχῆμα καὶ τὰς συνήθεις
διαστάσεις. Ἀπὸ ποῦ τὸ ἐπρομηθεύοντο παλαιότερον καὶ σήμε-
ρον. Ἐπίστης πῶς γίνεται ἢ χρῆσις του καὶ διὰ ποῖα δημητρι-
ακά. Ἡλωνίζοντο (ἢ ἀλωνίζονται) ὅλα τὰ δημητριακὰ μὲ ἀλωνι-
στικὸν μηχάνημα; Μήπως π.χ. ἢ κριθὴ καὶ τὰ ὅσπρια (κουκκιά,
ρεβίθια κ.ἄ.) ἡλωνίζοντο διὰ τῶν ποδῶν ζῷων ζευγινυομένων καὶ
περιφερομένων ἐπὶ τῶν σταχύων τούτων;

*Σημειώσατε τὸν τόπον σας τὸ ἀλωνιστικόν
τὸν δουκάνια, τὸν δικριάνι, τὸν
βωλόσυρον. Επίστης πῶς γίνεται
τὸ σχῆμα του καὶ τὰς συνήθεις
διαστάσεις του.*

- δ) Άπο ποίαν ώραν τῆς ήμέρας ἀρχίζει ὁ ἀλωνισμός, κατὰ ποίαν διακόπτεται διὰ νὰ ἐπαναληφθῇ τὴν ἐπομένην;

.....
.....
.....
.....

- 12) Ποιας ἄλλας ἀλωνιστικὰ ἔργαλεῖα εἰναι ἐν χρήσει; (Εἰς τινας τόπους χρησιμοποιεῖται ἐπίμηκες ξύλον, τὸ ὅποιον, καλούμενον διχάλι δικούλι, δουκράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὀδοντωτόν ὑπὸ τὴν κατωτέρα μορφήν):

.....
.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 13) Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀλωνισμοῦ ὁ γεωργὸς μὲ τὸ διχάλι ἢ τὸ δικράνι, ἐρχόμενος γύρω εἰς τὸ ἀλώνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸ ὅποιον διαγράφουν τὰ ζῷα ἢ τὸ ἀλωνιστικὸν μηχάνημα τοὺς ἄκιντους στάχυς;

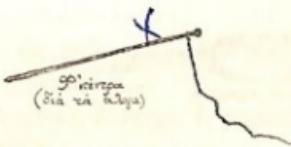
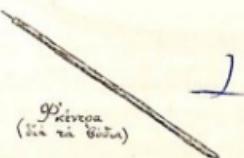
.....
.....

- 14) Ἡτο ἐν χρήσει εἰδικὴ ἀλωνόβεργα διὰ τὴν ὀδήγησιν καὶ τὸ πιμα τῶν ζῴων; (Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὔτη βουκέντρι ἀλλαχ φ' κέντρα). Πόσον μῆκος εἶχε καὶ ποία ἢ κατασκευή της; (Συ διάστατε τὴν ράβδον αὐτῆν). (Βλέπετε κατωτέρω εἰκόνα).....

.....
.....

- 15) Πώς λέγεται ή έργασία τοῦ ἀλωνίσματος ἐνὸς ἀπλώματος, δηλ. ἐνὸς στρώματος σταχύων ἐντὸς τοῦ ἀλωνιοῦ. (Ἐν Κρήτῃ καλεῖται δούλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σίτου, κριθῆς, βρώμης κατπ. ἡλωνίζοντο καθ' ἡμέραν

Στρώσεις

- 16) Πώς λέγονται οἱ ἀλωνισθέντες στάχυες, προτοῦ λιχνισθοῦν διὰ νὰ ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα ἀπὸ τὸν καρπόν; (ἐν Κρήτῃ: μάλαμα)

παράτημα

- 17) Ποῖοι ἀλωνίζουν: ὁ ἕδιος ὁ γεωργός μὲν ἴδικά του ζῷα ἢ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν ἀκόμη) εἰδικοὶ ἀλωνισταί (ἐν Αιτωλίᾳ: βαλμάδες, δηλ. τσοπάνηδες, καλούμενοι ἀλωνιφράσοι καὶ ἀγωγιάτες), οἱ ὅποιοι εἰχον βοδιστὴν ἀλογανταῖς ἀνελισμένοι τὸν ἀλωνισμὸν

εἰς γενετὴν φέρειν.

- 18) Πλὴν τοῦ μέσου τούτου μὲν ζῷα καὶ μὲν ἀλωνιστικὸν ἔργαλεῖον ὑπῆρχον παλαιότερον εἰς χρῆσιν ἄλλα μέσα χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχυς· π.χ. τὸ κοπάνισμα αὐτῶν μὲν χονδρὸν ξύλον (τὸν κόπανον) ἢ μὲν ἄλλον τρόπον; (βλ. κατωτέρω ἐν σελ. 26 εἰκόνα).

κοπάνισμα... παραπλανατικόν... ηλικίαν...

- 19) 'Ο κόπανος οὗτος πῶς ἐλέγετο· ἐκ ποίου ξύλου κατεσκεύάζετο πόσον μῆκος καὶ πάχος εἶχε καὶ ποῖον τὸ σχῆμά του;

κόπανος... παραπλανατικόν... ηλικίαν...

- 20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγίνετο εἰς τὸ ἀλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλήν;
Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγίνετο (ἢ γίνεται) χρῆσις τοῦ κοπάνου
(π.χ. φακῆς, ρεβιθιῶν κλπ.).....

διά λινό βρύση, φακή, ρεβίθιον καθηρά

Ξύλο κοπάνισματοῦ ἵνα τὸ κοπάνεμα
μυριέν τῷρεν δημητριακῶν.

‘Υπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγίνετο· μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν; ’Ανελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο ἄλλα πρόσωπα ἐπ’ ἀμοιβῇ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά; Πῶς ἐγίνετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων παραγωγῶν;

ιδού των πρώτων τα στοχεῖα

- 21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα.
Ἐγίνετο τοῦτο ἀπ’ εύθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου; Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν;
Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπτε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

καὶ εἰς τὴν ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων ; (Περιγράψατε λεπτο-
μερῶς τὸν τρόπον τοῦτον χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχυς,
παραθέτοντες σχεδιαγραφήματα ἢ φωτογραφίας)

..... Σωδιάνας επιλεγμένης παραγράφησης.....
... Αναλογικός χωρισμός τοῦ καρποῦ.....

- 22) Κατὰ τὸ ὀλώνισμα διὰ τῶν ζῷων, ὡς ἐπίσης καὶ διὰ τοῦ κοπάνου,
ἐτραγουδοῦντο τραγούδια ; 'Εάν ναί, ποια ;
Κατὰ τὸ κοπάνισμα μῆπως ἐλέγοντο εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν
συντονισμὸν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἔργασίας ;

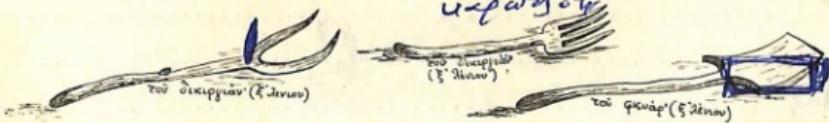
N.B.

- 23) Πότε τὸ πρῶτον ἔγινε χρῆσις ὀλωνιστικῆς μάχαιρος εἰς τὸν τόπον σας.
Ποῖος τὴν ἐπρομηθεύθη (πρόσωπον, συνεταιρίσμός κλπ.). (Περιγρά-
ψατε τὸν τρόπον λειτουργίας αὐτῆς)

ΑΚΑΔΗΜΑΙΑ ΗΧΟΣ..... ΑΘΗΝΩΝ

β'. Λίχνισμα

- 1) Πῶς λέγονται οἱ ὀλωνισμένοι στάχυες, ετοιμασμένοι διὰ τὸ λίχνισμα (ἐν
Αἴτωλίᾳ : λειῶμα, ἐν Κρήτῃ : μάλαμα). Μὲ τοῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται
τὸ λειῶμα διὰ τὸ λίχνισμα πῶς λέγεται τοῦτο (εἰς Κρήτην :
θρινάκι, εἰς Αἴτωλίαν καὶ Πελοπόννησον : δικριάνι, δάλλαχοῦ : δικιργιάνι)
καὶ ποιον τὸ σχῆμα αύτοῦ.....

‘Ο σχηματιζόμενος σωρὸς ἔχει σχῆμα στρογγύλον ἢ ἐπίμηκες ;
Προτοῦ ἀρχίσῃ τὸ λίχνισμα (ἀνέμισμα) πρὸς ἀποχωρισμὸν τοῦ ἀχύρου

ἀπὸ τὸν καρπόν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν; Μήπως μαχαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι; Τί λέγεται κατὰ τὴν πρᾶξιν ταύτην καὶ πρὸς ποιὸν σκοπὸν γίνεται τὸ ἔθιμον τοῦτο.....

..... Κεκαναν... Διπολον.

Κεκανεν... Διπολον... μ! f!

Διπολον... Διπολον... μ! f!

Σεκσ... Σεκσ... Διπολον... μ! f!

- 2) Μὲ ποιὸν ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα; (Πῶς λέγεται τοῦτο: φτυάρι, θρινάκι; Ιχνογραφήσατε τοῦτο.....

Με Συντηματα... μ! b' μαραντανα!

Με Συντηματα!.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Ποιὸς λιχνᾶ (ἀνεμίζει) ἄνδρας γυναικαί ειδικὸς λιχνιστής ἐπ' ἀμοιβῇ;

..... μ! ακελα!

..... μ! ακελα!

- 4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρά τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὅποια μετὰ τὸ λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ· (εἰς τίνας τόπους καλούνται: κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπός ἀπὸ τοὺς κοντύλους ἢ τὰ κόμπια; Ποῦ συνηθίζεται νά γίνεται δεύτερον ἀλώνισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζώων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σῖτος κλπ;

..... Γρούμα-τα... μ! b' μ! δρυμένα

..... Γρούμα-τα... μ! b' μ! δρυμένα

- 5) Πῶς γίνεται ἡ ζεῦξις τῶν ζώων διὰ τὸ δεύτερον, ὡς ἀνωτέρω, ἀλώνισμα; Ποῦ ἀπαντᾶται τὸ ἀλώνισμα τοῦτο· πῶς λέγεται; (Ἐν

Κρήτη: ξεβαθούλισμα καὶ καρπολώνεμα)· διὰ ποῖα δημητριακὰ συνθίζεται τοῦτο

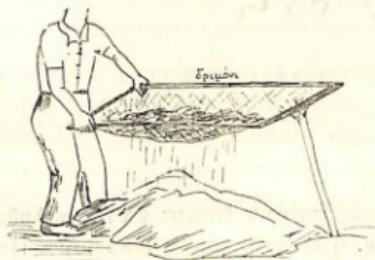
- 6) Ἐφοῦ διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνεμίσματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα, πῶς γίνεται ἡ διαλογὴ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμείναντα χονδρά τεμάχια τῶν σταχύων (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ;.....

τοῦτο είναι περιττό για την παραγωγή της καρπού
Δηλαδή Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνεμίσματος απομακρυνομένων τῶν ξένων αὐτῶν ύλῶν ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρεύθρου; Η δὲ σὲ λλων μέσων, ώς π.χ. κοσκί-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΩΗΝΩΝ

νων μὲ διπάς διαφόρων μεγεθῶν π.χ. μὲ τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον κατὰ τόπους: βολίστρης, δερμόνι, δορμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

(Περιγράψατε λεπτομερῶς τοὺς ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ὄχυρα καὶ τὰς ἄλλας ὄλας. Ἰχνογραφήσατε δὲ ἢ παραθέσατε φωτογραφίας τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν)

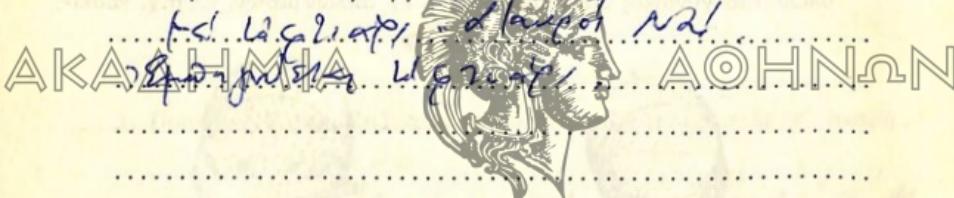
.....

.....

.....

.....

- 7) "Οταν ἔτοιμασθῇ, ὡς ἀνωτέρω, ὁ καρπὸς σχηματίζεται εἰς σωρόν; Μὲ ποιὸν ἐργαλείον σωρεύεται; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυρός; Πῶς χαράσσεται καὶ ποία ἡ μορφὴ του. Μήπως ἐμπηγνύεται κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιχίσματος (θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ δὲ καὶ προσκύνησις καὶ ἀσπασμὸς τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ;

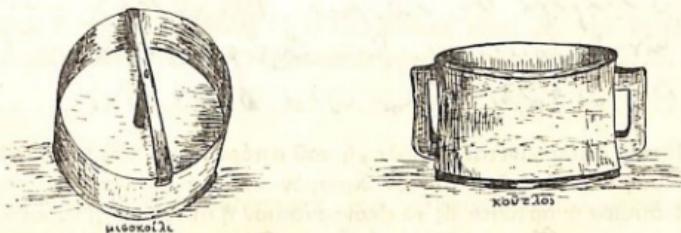
- 8) "Αλλα ἐθιμα προτοῦ νὰ μεταφερθῇ ὁ καρπὸς (σῖτος, κριθή κλπ.) εἰς τὴν ἀποθήκην.

δω ξη

- γ'.1) Ποῖαι ὁφειλαὶ πρὸς τρίτους ἔπειτε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως εἰς τὸ ἀλώνι· π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποία ἦτο ἡ συνήθεια. "Ηρχετο ὁ δεκατιστής εἰς τὸ ἀλώνι; Μὲ ποιὸν μέτρον (δοχεῖον) ἐγίνετο ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἴπραξιν ὑπὸ τοῦ δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

χωρητικότητά του είς άκαδας, είς κοιλά κλπ., παραθέσατε δὲ καὶ ίχνο-
γράφημα αὐτοῦ βλ. κατωτέρω σχετικάς εἰκόνας).....

.....
.....
.....

2) Ποια ἄλλα βάρη κατεβάλλοντο εἰς εἶδος εἰς τὸ ἀλώνι ;

- α) τὸ παπαδιάτικο,
- β) τὸ ἀγροφυλακιάτικο,
- γ) τὸ γυφτιάτικο,
- δ) τὸ ἀλωνιάτικο κλπ.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Σήμειώσατε τὰ ἐν χρήσει πολαιότεραν μέτρα τῶν δημητριακῶν (ζόνομα,
χωρητικότης, σχῆμα, καὶ παραθέσατε ίχνογραφήματα ἢ φωτο-
γραφίας αὐτῶν)

3) Ποῦ ἀπεθηκεύετο κατόπιν ἡ παραγωγὴ (ό καρπός) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ·
ἐντὸς τῆς οἰκίας (εἰς ποια δοχεῖα) ἢ εἰς ἀγρούς ἐντὸς ειδικῶν λάκ-
κων; (Σήμειώσατε λεπτομερῶς εἰς ἔκαστην περίπτωσιν τὰς σχετι-
κὰς συνηθείας)

.....
.....
.....

4) Τὸ ἄχυρον ποῦ ἀπεθηκεύετο. Εἰς ἀποθήκην (ἄχυρῶν) ἐντὸς τοῦ
χωρίου ἢ εἰς τὸν ἀγρὸν καὶ παρὰ τὸ ἀλώνι. Πῶς ἐγίνετο ἢ ἀποθή-

κευσις εις την υπαιθρον ;

.....
.....
.....

- 5) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ διαλογή τοῦ σπόρου. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ θερισμοῦ ἀπὸ τοὺς καλυτέρους στάχυντος ἢ μετὰ τὸ ἀλώνισμα ;

.....
.....
.....
.....
.....

- 6) Μήπως ὅπου γίνεται ἡ διαλογή τοῦ σπόρου πρὸ τοῦ θερισμοῦ κατασκευάζεται τότε ἢ μετὰ τὸν θερισμὸν πλέγμα (πλεκτὴ) ἐκ σταχύων, τὸ ὅποιον ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ἢ ὅπισθεν τῆς θύρας κλπ ;

.....
.....

Πῶς λέγεται ἡ πλεκτὴ αὔτη ; Ποῖον τὸ σύγμα τῆς ποῦ φυλάσσεται.
πρὸς ποῖον σκοπὸν καὶ ἐπὶ πόσον χρονού ;

Δ'. ΕΤΗΣΙΑΙ ΗΥΡΑΙ

- α'. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν τόπον σας ἄναμμα φωτιᾶς εἰς τὸ ὑπαιθρον. (Π.χ. παραμονὴ Χριστουγέννων, ἐσπέρας 23 ὁ Ιουνίου (Κληδόνου), Ἀποκρίες, πρώτη Μαρτίου, Πάσχα (κάψιμο τοῦ ὁιύδα), ἐσπέρας τῆς 31 Αὐγούστου κλπ.)

.....
.....
.....
.....

Εἰς ποίας ἡμέρας, ποίαν ὥραν καὶ εἰς ποῖον μέρος ;

.....
.....

2) Πώς λέγεται ή φωτιά αύτή ; (π.χ. φανός, άφανός κλπ.).....

β. φανός μηδαμόνα!

β'. 1) Ποιοι άναπτουν τήν πυράν παιδιά, ήλικιωμένοι, ποιος άλλος ;

απαλλαγή, λεγαρία, πινελιά, απερσός.

2) Ποιος ή ποιοι συλλέγουν τὰ ξύλα, θάμνους κλπ. διὰ τήν πυράν.
Τὰ κλέπτουν ; "Αν ναί, ἀπὸ ποιον μέρος ;

3) Πώς γίνεται ή συγκέντρωσίς των. (Περιγράψατε λεπτομερῶς)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

γ'. Ποιαί αἱ συνήθειαι εἰς κάθε τόπουν διὰ κάθε πυράν ;

1) Προσευχαί, διάφοροι ἐπικλήσεις, ξόρκια, ἄσματα, κρότοι, θόρυβος.
Καταγράψατε τὰ σχετικὰ κείμενα

διάφοροι

2) Πηδήματα, χοροί γύρω ἀπὸ τήν πυράν. (Περιγραφὴ λεπτομερῆς)

πηδήματα χοροί γύρω την πυράν
αστραφή με τα χαλιά.

- 3) Τί καίονται εις τὰς πυράς αὐτάς· (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λουλουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγιᾶς κλπ.)

.....
.....
.....
.....

4) Καίονται (ἢ ἔκαίσοντο) δόμοιώματα· π.χ. κατὰ τὸ Πάσχα δόμοιώματοῦ Ἰούδα (περιγράψατε λεπτομερῶς)

AKAHIMIA 05-2015 of the WILSONS

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ